

Program wychowawczo-profilaktyczny

Szkoły Podstawowej im. Władysława Łokietka w Płowcach

rok szkolny 2025/2026

Cele programu

Podstawowym celem działań szkoły w zakresie wychowania i profilaktyki jest stworzenie młodym ludziom przyjaznych warunków do rozwoju. Wsparcie szkoły ma opierać się na ukształtowaniu modelu absolwenta, który niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji, uzdolnień czy środowiska, z którego pochodzi, będzie przygotowany do samodzielnej i rzetelnej pracy na wyższym poziomie edukacji oraz wykorzysta wiedzę i umiejętności dla dobra swojego, swoich bliskich i ojczyzny.

Potrzeby współczesnej młodzieży stawiają szkołę w konieczności sprostania wielu zadaniom związanym z rozwojem ucznia w sferach: biologicznej, poznawczej, emocjonalnej, społecznej i moralnej. Zadania te koncentrują się na wspomaganiu ucznia poprzez przekazanie podstawowej wiedzy o świecie i nim samym, uformowanie czytelnego systemu wartości oraz ograniczanie czynników ryzyka mogących zaburzać prawidłowy rozwój.

Sukces wychowawczy szkoły wymaga odpowiedniego poprowadzenia procesu kształcenia w atmosferze pełnej zaufania, szacunku i tolerancji. W takich warunkach dziecko będzie mieć większą szansę na zdobycie umiejętności funkcjonowania we współczesnym świecie, którego zasady społeczne będą dla niego zrozumiałe. Przystwojenie sobie tych zasad umożliwi mu radzenie sobie z zagrożeniami związanymi z poszukiwaniem własnej tożsamości.

Niniejszy program opisuje realizowane w szkole działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym. Powstał w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb uczniów i rodziców oraz spostrzeżenia pedagogów w zakresie wychowania i zapobiegania zagrożeniom. Wdrożenie programu wychowawczo-profilaktycznego jest zadaniem pracowników szkoły we współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym. Na podstawie programu wychowawcy poszczególnych klas opracują plany wychowawcze.

Wychowawczo-profilaktyczna działalność szkoły

Działania wychowawczo-profilaktyczne zawarte w programie wpływają na różne sfery rozwoju dziecka.

1. Sfera biologiczna

Zadaniem szkoły w tym obszarze jest kształtowanie właściwego postępowania mającego dobry wpływ na zdrowie i samopoczucie. Niezbędna w tym obszarze jest edukacja w zakresie funkcjonowania organizmu, prawidłowego stylu życia oraz miejsca człowieka w przyrodzie.

Kształtowane umiejętności ucznia w sferze biologicznej

- Znajomość i stosowanie zasad higieny, prawidłowego odżywiania się i innych reguł zdrowego stylu życia.
- Świadomość wpływu aktywności fizycznej na zdrowie człowieka.
- Stosowanie zasad profilaktyki chorób zakaźnych.
- Rozumienie zdrowotnych konsekwencji nieprawidłowego korzystania z urządzeń elektronicznych.
- Znajomość substancji uzależniających i ich wpływu na organizm.
- Świadomość znaczenia przyrody w życiu człowieka oraz wpływu działań człowieka na środowisko naturalne.

2. Sfera poznawcza

Rozwijanie poznawczej sfery koncentruje się na pobudzaniu ciekawości, poszerzaniu wiedzy o świecie oraz zachęcaniu do korzystania z wyobraźni i pomysłowości. Wysoka motywacja do zdobywania wiedzy i docenianie sukcesów przyspieszają rozwój ucznia.

Kształtowane umiejętności ucznia w sferze poznawczej

- Przejawianie kreatywnego podejścia do problemów i samodzielności w działaniach.
- Umiejętność samooceny i obiektywnej oceny innych.
- Podtrzymywanie wysokiej motywacji do nauki.
- Umiejętność korzystania z wielu źródeł informacji i ich selekcji.
- Rozumienie znaczenia posiadania zainteresowań i celów życiowych.
- Rozpoznawanie swoich predyspozycji.
- Rozpoznawanie znaczenia nawyku czytania książek i ich wpływu na rozwój człowieka.
- Znajomość obiektów kulturalnych i zasad zachowania w nich.
- Znajomość symboli narodowych, tradycji kraju i regionu.
- Znajomość wydarzeń z historii kraju.
- Znajomość dzieł literatury i sztuki.

3. Sfera emocjonalna

Sfera emocjonalna pełni znaczącą rolę w życiu młodych ludzi. Zadaniem szkoły jest przekazanie wiedzy o pozytywnym wpływie dobrych emocji oraz ćwiczenie umiejętnego rozładowywania stresu i unikania sytuacji konfliktowych.

Kształtowane umiejętności ucznia w sferze emocjonalnej

- Kulturalne okazywanie uczuć.
- Współzawodniczenie na zdrowych zasadach.
- Konstruktywne rozwiązywanie konfliktów.
- Przejawianie wrażliwości w kontakcie ze sztuką i literaturą.
- Świadomość znaczenia godności człowieka.

- Radzenie sobie z agresją własną i innych.
- Docenianie roli rodziny i przyjaciół w życiu człowieka.
- Wykazywanie empatii poprzez działanie na rzecz innych.
- Okazywanie patriotyzmu.
- Znajomość emocjonalnych szkód wyrządzanych przez uzależnienia.

4. Sfera społeczna

Przygotowanie ucznia do życia społecznego wymaga rozwijania w nim poczucia wartości i kształtowania umiejętności komunikacji z innymi, co ułatwi pełnienie roli w społeczeństwie. Niezbędna jest również wiedza o zagrożeniach płynących z kontaktu ze światem zewnętrznym.

Kształtowane umiejętności ucznia w sferze społecznej

- Zachowywanie kultury słowa i zachowania w sytuacjach codziennych.
- Kulturalne dzielenie się opiniami i poglądami.
- Skuteczne komunikowanie się z innymi.
- Rozumienie wartości współpracy.
- Wykazywanie asertywności w kontaktach z innymi.
- Dbłość o bezpieczeństwo własne i innych.
- Znajomość zasad udzielania pierwszej pomocy.
- Znajomość praw człowieka.
- Okazywanie szacunku i tolerancji dla odmiennych kultur i narodów.
- Poszanowanie prawa do prywatności.
- Odpowiedzialne korzystanie z portali społecznościowych w internecie.
- Umiejętność działania na rzecz innych – wykazywanie postawy obywatelskiej.
- Wykazywanie szacunku wobec symboli narodowych.

- Czynne uczestniczenie w kulturze.
- Umiejętność brania odpowiedzialności za swoje decyzje.
- Znajomość społecznych i prawnych konsekwencji kontaktu z środkami uzależniającymi.
- Właściwa postawa wobec przemocy/cyberprzemocy.
- Rozumienie potrzeby odpowiedzialności za bezpieczeństwo innych.
- Umiejętność właściwego reagowania na zagrożenia.
- Rozumienie zasad działania sekt.
- Znajomość zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym.
- Znajomość instytucji udzielających pomocy w trudnych sytuacjach.

5. Sfera moralna

Rozwój ucznia w sferze moralnej będzie możliwy poprzez naśladowanie dobrych wzorców zachowań. Do zadań szkoły w tym obszarze należy ukazywanie różnicy między dobrem i złem. Działania szkoły powinny wspierać ucznia w poszukiwaniu dobrych wartości, które pozwolą podejmować mądre i odpowiedzialne decyzje.

Kształtowane umiejętności ucznia w sferze moralnej

- Umiejętność podejmowania decyzji zgodnych z sumieniem.
- Odróżnianie rzeczywistości realnej od wirtualnej.
- Przejawianie wrażliwości wobec świata przyrody.
- Wykazywanie odporności na niewłaściwe treści internetowe.
- Okazywanie krytycznej postawy wobec niewłaściwego zachowania grupy.
- Poszukiwanie własnego systemu wartości opartego na umiejętności zauważania dobra.
- Wykazywanie akceptacji i szacunku wobec drugiej osoby.

Proponowane sposoby realizacji programu

- Zapoznanie uczniów i rodziców z obowiązującymi w szkole zasadami, przepisami, regulaminami i standardami ochrony małoletnich.
- Przeprowadzanie pogadanek profilaktycznych przez wychowawcę, pedagoga, psychologa lub pielęgniarkę według bieżących potrzeb.
- Współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa, opieki medycznej, materialnej i psychologicznej (policja, straż pożarna, WOPR, ośrodek zdrowia, stacja sanitarno-epidemiologiczna, ośrodek pomocy społecznej, poradnia psychologiczno-pedagogiczna).
- Współdziałanie z instytucjami i fundacjami o charakterze prozdrowotnym i proekologicznym.
- Przeprowadzanie spotkań z autorytetami w swoich dziedzinach.
- Udział w wydarzeniach organizowanych w środowisku lokalnym (współpraca z ośrodkiem kultury, kołem gospodyń wiejskich, ochotniczą strażą pożarną, parafią).
- Udział w obchodach świąt państwowych, rocznic historycznych i innych wydarzeniach o charakterze patriotycznym.
- Współpraca ze szkołami z terenu powiatu.
- Działania na rzecz ochrony miejsc pamięci i innych elementów dziedzictwa narodowego.
- Organizacja szkolnych imprez, uroczystości i zajęć wzmacniających integrację uczniów, rodziców i nauczycieli.
- Organizacja wydarzeń promujących zdrowy styl życia, aktywny wypoczynek, sport oraz zasady fair play.
- Organizacja zajęć koła sportowego oraz zajęć gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej.

- Organizacja wycieczek promujących aktywność fizyczną, krajoznawstwo, kontakt z kulturą.
- Organizacja i motywowanie uczniów do udziału w konkursach.
- Kształtowanie postawy obywatelskiej poprzez wspieranie działalności Samorządu Uczniowskiego i innych organizacji szkolnych.
- Rozwijanie poczucia tożsamości narodowej, zaangażowania w życie społeczne oraz odpowiedzialności za dobro wspólne.
- Zapoznanie z dziedzictwem kulturowym – poznawanie historii, tradycji i wartości narodowych, symboli państwowych, a także kultury i sztuki polskiej.
- Kształtowanie postaw współodpowiedzialności uczniów za wizerunek szkoły.
- Wspieranie działalności charytatywnej w ramach wolontariatu.
- Realizacja programów prozdrowotnych i proekologicznych.
- Rozpoznawanie uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym lub innymi czynnikami zaburzającymi funkcjonowanie.
- Wspieranie uczniów w trudnościach osobistych, kryzysie psychicznym i zagrożonych uzależnieniem.
- Wzmacnianie samoakceptacji uczniów.
- Organizacja zajęć dodatkowych dla uczniów zdolnych i wymagających wsparcia w nauce.
- Wspieranie uczniów w trudnej sytuacji materialnej.
- Organizacja samopomocy koleżeńskiej.
- Ułatwienie uczniom z zagranicy integracji w polskiej szkole, pomoc w nauce oraz stworzenie poczucia bezpieczeństwa.
- Kształtowanie postaw akceptacji, tolerancji w zakresie różnic rasowych, kulturowych, religijnych, intelektualnych i fizycznych.
- Wspieranie kompetencji rodzicielskich.

- Wykorzystywanie przez nauczycieli nowoczesnych technologii.
- Promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci.
- Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie.
- Wspieranie kompetencji czytelniczych uczniów poprzez udział w konkursach i wydarzeniach promujących czytelnictwo oraz organizację zajęć bibliotecznych.
- Promowanie oceniania kształtującego i metod aktywizujących.
- Organizacja zajęć z udzielania pierwszej pomocy.
- Przeprowadzanie próbnych alarmów przeciwpożarowych.
- Przeprowadzenie egzaminu na kartę rowerową.
- Przygotowywanie gazetek tematycznych.

Procedury postępowania w trudnych sytuacjach

Sytuacja	Uczeń dopuszcza się kradzieży znacznej kwoty lub przedmiotu o dużej wartości.
Postępowanie	1. Świadek zdarzenia informuje wychowawcę lub pedagoga. 2. Wychowawca lub pedagog informuje dyrektora szkoły. 3. Wychowawca lub pedagog powiadamia i wzywa rodziców/opiekunów ucznia do szkoły. 4. Dyrektor szkoły powiadamia policję, jeśli jest taka potrzeba. 5. Wychowawca lub pedagog przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności rodziców lub opiekunów. 6. Uczeń jest zobowiązany naprawić szkodę i ponosi konsekwencje przewidziane w WZO.
Sytuacja	Uczeń dopuszcza się aktu przemocy.
Postępowanie	1. Jeśli jest taka potrzeba, nauczyciel lub pracownik szkoły, który jest świadkiem zdarzenia, udziela pierwszej pomocy i zapewnia opiekę odpowiedniego specjalisty ofierze agresji, a następnie informuje o sytuacji wychowawcę lub pedagoga. 2. Wychowawca lub pedagog informuje dyrektora szkoły. 3. Wychowawca lub pedagog powiadamia i wzywa do szkoły rodziców/opiekunów uczniów biorących udział w zdarzeniu. 4. Dyrektor szkoły powiadamia policję, jeśli jest taka potrzeba. 5. Wychowawca lub pedagog przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności rodziców lub opiekunów. 6. Uczeń ponosi konsekwencje zgodnie z zapisami w WZO.

Sytuacja	Uczeń dopuszcza się aktu wandalizmu.
Postępowanie	1. Świadek zdarzenia informuje wychowawcę lub pedagoga. 2. Wychowawca lub pedagog informuje dyrektora szkoły. 3. Wychowawca lub pedagog powiadamia i wzywa do szkoły rodziców/opiekunów ucznia. 4. Wychowawca lub pedagog przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności rodziców. 5. Uczeń jest zobowiązany naprawić szkodę i ponosi konsekwencje przewidziane w WZO. 6. W przypadku braku współpracy lub odmówienia stawiennictwa ze strony rodziców/opiekunów ucznia dyrektor szkoły zawiadamia policję.

Sytuacja	Uczeń nie realizuje obowiązku szkolnego.
Postępowanie	1. Wychowawca powiadamia pedagoga i rodziców lub opiekunów ucznia o jego nieusprawiedliwionej nieobecności. 2. W przypadku braku wyjaśnienia przyczyn nieobecności wychowawca wzywa rodziców/opiekunów ucznia i w ich obecności wychowawca lub pedagog przeprowadza z uczniem wyjaśniającą rozmowę. 3. Uczeń ponosi konsekwencje przewidziane w WZO. 4. W przypadku braku współpracy lub odmówienia stawiennictwa ze strony rodziców/opiekunów ucznia dyrektor szkoły pisemnie upomina rodziców/opiekunów o konieczności realizowania obowiązku szkolnego. 5. Jeśli to nie przynosi efektu dyrektor szkoły kieruje wniosek do Sądu Rodzinnego i Nieletnich w sprawie zbadania sytuacji rodzinnej ucznia.

Sytuacja	Uczeń posiada lub spożywa alkohol.
Postępowanie	1. Nauczyciel lub pracownik szkoły, który jest świadkiem zdarzenia, izoluje ucznia od pozostałych dzieci. Jeśli dziecko okazuje się być w stanie po spożyciu alkoholu, zapewnia mu opiekę lekarską. 2. Nauczyciel lub pracownik szkoły, który jest świadkiem zdarzenia informuje wychowawcę lub pedagoga. 3. Wychowawca lub pedagog informuje dyrektora szkoły. 4. Wychowawca lub pedagog wzywa rodziców/opiekunów ucznia wyjaśniając pochodzenie alkoholu i zobowiązując ich do odebrania dziecka ze szkoły. 5. Uczeń ponosi konsekwencje przewidziane w WZO. 6. W przypadku braku współpracy lub odmówienia stawiennictwa ze strony rodziców/opiekunów ucznia lub stwierdzenia, że dziecko zakupiło alkohol samodzielnie dyrektor szkoły zawiadamia policję.

Sytuacja	Uczeń posiada lub pali papierosy.
Postępowanie	1. Świadek zdarzenia informuje wychowawcę lub pedagoga. 2. Wychowawca lub pedagog informuje dyrektora szkoły. 3. Wychowawca lub pedagog powiadamia i wzywa do szkoły rodziców/opiekunów ucznia. 4. Wychowawca lub pedagog przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności rodziców i wyjaśnia pochodzenie papierosów. W przypadku ustalenia, że uczeń samodzielnie nabył papierosy, powiadamia policję. 5. Uczeń ponosi konsekwencje zgodnie z zapisami w WZO.

Sytuacja	Uczeń posiada lub zażywa narkotyki lub inną substancję psychoaktywną.
Postępowanie	1. Nauczyciel lub pracownik szkoły, który jest świadkiem zdarzenia izoluje ucznia od pozostałych dzieci. Jeśli dziecko okazuje się być w stanie po zażyciu środków psychoaktywnych, zapewnia mu opiekę lekarską. 2. Nauczyciel lub pracownik szkoły, który jest świadkiem zdarzenia informuje wychowawcę lub pedagoga. 3. Wychowawca lub pedagog informuje dyrektora szkoły. 4. Wychowawca lub pedagog powiadamia i wzywa do szkoły rodziców/opiekunów ucznia. 5. Dyrektor szkoły powiadamia policję. 6. Uczeń ponosi konsekwencje zgodnie z zapisami w WZO.
Sytuacja	Uczeń dokonuje samookaleczenia.
Postępowanie	1. Jeśli jest taka potrzeba, nauczyciel lub pracownik szkoły, który jest świadkiem zdarzenia, udziela pierwszej pomocy i zapewnia opiekę lekarską. 2. Nauczyciel lub pracownik szkoły, który jest świadkiem zdarzenia, informuje wychowawcę lub pedagoga. 3. Wychowawca lub pedagog informuje dyrektora szkoły. 4. Wychowawca lub pedagog powiadamia i wzywa do szkoły rodziców/opiekunów ucznia. 5. Wychowawca lub pedagog przeprowadza rozmowę z uczniem i jego rodzicami/opiekunami, udzielając informacji na temat możliwych form pomocy.

Sytuacja	Uczeń przejawia objawy groźnej choroby zakaźnej.
Postępowanie	1. Pracownik szkoły, który zaobserwował objawy choroby zakaźnej, izoluje ucznia w odrębnym pomieszczeniu lub wyznaczonym miejscu, zapewniając bezpieczną odległość od innych osób, a następnie informuje wychowawcę lub pedagoga. 2. Wychowawca lub pedagog informuje dyrektora szkoły. 3. Wychowawca lub pedagog niezwłocznie powiadamia rodziców lub opiekunów o konieczności pilnego odebrania ucznia ze szkoły (rekomendowany własny środek transportu). 4. Dyrektor szkoły decyduje o dalszych krokach, zgodnie z aktualnymi wytycznymi sanitarnymi.

Sytuacja	Uczeń przejawia niewłaściwe zachowania dotyczące sfery intymnej.
Postępowanie	1. Nauczyciel lub pracownik szkoły, który jest świadkiem zdarzenia informuje wychowawcę lub pedagoga. 2. Wychowawca lub pedagog informuje dyrektora szkoły. 3. Wychowawca lub pedagog powiadamia i wzywa do szkoły rodziców/opiekunów ucznia. 4. Wychowawca lub pedagog przeprowadza rozmowę z uczniem i jego rodzicami/opiekunami udzielając informacji na temat możliwych form pomocy.

Ewaluacja programu

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty będą poddawane szczegółowej ocenie. Po wdrożeniu programu, w wyznaczonym przez dyrektora szkoły czasie, zostanie powołany zespół ds. ewaluacji programu, który zajmie się oceną rezultatów i efektywności prowadzonych działań po przeprowadzeniu diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym identyfikacji czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, korzystając z następujących źródeł informacji:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów,
- obserwacja postępów w nauce,
- obserwacja frekwencji,
- analiza sukcesów i osiągnięć uczniów,
- zebranie informacji zwrotnej od uczniów i ich rodziców oraz pracowników szkoły,
- analiza dokumentacji nauczycieli specjalistów i wychowawców klas.

Zadaniem zespołu będzie analiza i opracowanie wyników działań wychowawczo-profilaktycznych oraz zaproponowanie modyfikacji programu.